

РЕЗЕРВУВАННЯ ГРОШОВИХ КОШТІВ У БАНКІВСЬКІЙ СТРУКТУРІ

М.В. МОРОЗ^{1*}, О.Б. БІЛОЦЕРКОВСЬКИЙ²

¹ *магістрант кафедри менеджменту ЗЕД та фінансів, НТУ «ХПІ», Харків, УКРАЇНА*

² *доцент кафедри менеджменту ЗЕД та фінансів, канд. техн. наук, НТУ «ХПІ», Харків, УКРАЇНА*

**email: bartimeaus@mail.ru*

Зростаюча відкритість національної економіки та посилення інтеграційних та глобалізаційних процесів потенційно підвищують ймовірність виникнення кризових ситуацій, пов'язаних із збільшенням ризиків як на рівні економіки в цілому, так і в окремих її секторах, зокрема банківському. Банки, як і інші суб'єкти національної економіки, змушені здійснювати свою діяльність в умовах непередбачуваності, загроз і небезпек. Крім того, на розвиток банківської діяльності впливають і такі фактори, як нестабільна політична та соціально-економічна ситуація в країні, недосконалість законодавства, низький рівень довіри населення до банків та інші.

Проявом дії системи безпеки в банківській діяльності є стійке функціонування і розвиток цих банків. Забезпеченням такого їх функціонування є розробка та реалізація комплексу заходів, що приводять до стійкого фінансового стану банківських структур. Одним з таких комплексів заходів (найбільш важливим і головним) є система резервування коштів в банківському сегменті фінансового ринку, обов'язкова і регламентована Національним банком України (НБУ). Тому актуальність даної теми дослідження має високий ступінь.

Питанням розробки та вдосконалення системи резервування коштів у банківській структурі приділяли увагу такі українські та російські науковці, як Лернер Ю.І., Небава М.І., Коваленко М., Сіухіна К.М., Вишивана Б.М., Смолоник Р.Ф. та інші. Водночас, аналіз економічної літератури свідчить що, законодавчо і нормативно регламентовані методики оцінки резервування коштів не розглядають внутрішні та зовнішні економічні процеси, що відбуваються в банківських структурах. Це призводить до значного волюнтаризму в оцінці безпеки банківської структури і її стану.

Метою роботи є дослідження теоретичних основ визначення категорії якості кредиту та розробка практичних рекомендацій щодо розрахунку ризику кредиту.

Для досягнення поставленої мети в дипломній роботі вирішуються такі завдання:

- дослідження теоретичних основ резервування грошових коштів по кредитним операціям;
- дослідження методології визначення категорії якості гривневої кредитної операції та показника ризику кредиту;
- визначення якості кредитної операції за розглянутою методологією;
- проведення розрахунку показника ризику кредиту.

Об'єктом дослідження виступає процес визначення якості кредиту для об'єктивного резервування грошових коштів.

В ході дослідження теоретичних основ резервування грошових коштів по кредитним операціям було встановлено, що з метою розрахунку резерву під кредитні ризики банки мають здійснювати класифікацію кредитної операції залежно від фінансового стану позичальника, стану обслуговування позичальником кредитної заборгованості та з урахуванням рівня забезпечення кредитної операції. Основним етапом на шляху до формування об'єму резервування грошових коштів у банківській структурі є визначення категорії якості та показника ризику кредиту. Схема визначення резерву грошових коштів у банківській структурі регулюється чинною Постановою №23 від 25.01.2012 р.

Для підприємства «ЕКСПРЕС-КАБЕЛЬ» був проведений аналіз, направлений на визначення категорії якості кредиту та показника ризику на поточний на момент отримання кредиту рік. Категорія якості кредиту визначена як III, а показник ризику кредиту знаходиться у межах від 0,21 до 0,50

Отримані дані дають підставу вважати, що категорія якості кредиту залишиться сталою на розрахований перспективний період, тому цю категорію можна приймати як основу для подальших розрахунків щодо формування резерву за кредитною операцією підприємства «ЕКСПРЕС-КАБЕЛЬ».

Список літератури:

1. *Лернер, Ю. І.* Методичні положення з формування і використання банками резервів за активними операціями / *Ю. І. Лернер* // 2013 р. – друкарня НТУ «ХПІ», Харків.
2. *Лернер, Ю. І.* Кредитування підприємств / *Ю. І. Лернер* // Фінанси підприємства. – 2009 р. - друкарня НТУ «ХПІ», Харків.
3. *Васюренко, О. В.* Банківські операції / Кредитні операції банків; Банківські операції: Навч. посібник — 6-те вид., 2008 р., перероб. і доп. – 318 с.
4. *Мірончик, Н.* Міжнародний досвід використання мінімальних резервних вимог / *Н. Мірончик* // Банківський вісник. – 2009. – № 34 (471). – с. 26 – 35.
5. *Мойсєєв, С.* Структура, функції і міжнародна практика резервних вимог/ *С. Мойсєєв* // Фінанси і кредит: журнал. – 2002. – № 17. – с. 56 – 67.
6. *Коваленко, В. В.* Обов'язкове резервування як інструмент грошово-кредитної політики / *В. В. Коваленко* // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: Зб. наук. праць. Т. 9. – Суми: ВВП «Мрія-1» ЛТД, УАБС, 2004. – С. 162 – 166